

Kopecký, Milan

Nález ztraceného staročeského tisku

Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity. D, Řada literárněvědná. 1965, vol. 14, iss. D12, pp. 256-

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/107663>

Access Date: 22. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

In seinem letzten Vortrag gab dann der Leiter der Greifswalder Germanistik einen Überblick über den Stand der Vorbereitungsarbeiten zu einer repräsentativen Geschichte der deutschen Literatur, an denen er selbst intensiv teilnimmt. Von Interesse war vor allem die Darstellung der Periodisierungsvorschläge und Periodisierungsprobleme.

In zahlreichen Fach- und Privatgesprächen wurden weitere Möglichkeiten einer engeren und kontinuierlichen Zusammenarbeit besprochen. Der Besuch von Prof. Geerdtts in Brno setzte die sich gut entfaltenden Kontakte der beiden Universitäten, zwischen denen ein Freundschaftsvertrag besteht, sehr erfreulich fort.

Pavel Petr

Nález ztraceného staročeského tisku

Český překlad oblíbeného středověkého souboru bajek *Speculum sapientiae sive Quadrupartitum apologeticus*, vydaný Mikulášem Konáčem roku 1516, byl pokládán za ztracený. Konáčovo *Zrcadlo múdrosti*... znali ještě obrozenští badatelé, jak je zřejmé ze zmínky Dobrovského v *Geschichte der böhmischen Sprache und ältern Literatur* z r. 1818, str. 296, z Hankova článku v *Rozboru staročeské literatury* z r. 1845, str. 18–27 (kde je z Konáčova spisu otištěna dvojitá předmluva a závěr), a z Jungmannova údaje v *Historii literatury české* (2. vyd. z r. 1849, str. 64). Avšak autoři *Knihopisu českých a slovenských tisků od doby nejstarší až do konce XVIII. století* museli už na příslušném místě tohoto soupisu (II. dílu druhá část, Praha 1941, čís. 1717) poznamenat, že tisk z r. 1516 je neznámý. Proto jsem se také ve své knize *Literární dílo Mikuláše Konáče z Hodiškova*, vydané ve Spisech filosofické fakulty UJEP r. 1962, omezil pouze na stručný výklad (na str. 112–114) o zmíněném spise. Problematiku staročeských bajek jsem však neztrácel ze zřetele a při pokusu o vypůjčení staršího rukopisného překladu *Quadrupartitum* z druhé poloviny 15. století se mně v rukopisném oddělení *Universitní knihovny v Praze* podařilo zjistit také existenci dosud neznámého konáčovského tisku z r. 1516. Rozbor tohoto tisku v souvislosti s literární situací na začátku 16. století a se zřetelem k latinské předloze i ke staršímu rukopisnému překladu *Quadrupartitum* provedu ve zvláštním článku.

Milan Kopecký

Zajímavá korespondence

Ve Sborníku *Pedagogického institutu v Plzni, Jazyk a literatura V, 1964 (193–219)* vydal Václav Jílek s titulem *J. S. Baar a Ivan Krasko* nevelkou, ale cennou korespondenci dvou spisovatelů — upřímných přátel, blízkých si lidsky a literárně, Čecha katolíka Baara a Slováka evangelíka Kraska. Vydavatel ji doprovodil povitavým výkladem o prostředí, v němž se stýkali Krasko s Baarem, když Krasko dostal jako inženýr chemie místo zprvu v cukrovaru v Klobukách u Slaného, později ve slánské továrně na umělá hnojiva. Botto udržoval přátelské vztahy s Baarem i potom, když se Baar odstěhoval z klobucké fary do Ořecha u Prahy.

Z korespondence se dovídáme řadu podrobností, které především dobře charakterizují Baara jako pokrokového kněze. Tak např. v r. 1907 putoval za Husem do Kostnice, reliéfem kostnického mučedníka vyzdobil vstupní síň svého domu v Klenči, na své cestě po Slovensku se nechtěl setkat se ctižádostivým a fanatickým Andrejem Hlinkou, vedl po převratu boje s vysokou katolickou hierarchií za reformy v církvi apod. Botto-Krasko informoval zase svého přítele zevrubně o poměrech na Slovensku, o svých dvou sbírkách básnických, o tom, jak byl Vajanský nespokojen s názvem *Nox et solitudo* a s prvním Bottovými pseudonymem Janko Cigáň, jak prostředí cukrovarek dělníků v Klobukách pomáhalo mu překonat duševní krizi apod. Jílek se zmiňuje příležitostně i o tom, jak Fr. Votruba odhalil literární anonymitu Bottovu. Je pravda, že Botto zvláštním listem protestoval proti zneužívání svého pseudonymu, ale sluší k tomu pro přesnost dodat, že Votruba svou vlastní básni, podepsanou jménem Janko Cigáň, úmyslně vyprovokoval básníka, do té doby neznámého, aby prozradil své pravé jméno.

Alois Gregor

Vědecká konference o boji proti fašismu v umění

Filosofická fakulta *University Jana Evangelisty Purkyně v Brně* uspořádala dne 17. prosince 1964 v aule vědeckou konferenci o odrazu protifašistického boje v umění. Na konferenci, kterou zahájil proděkan filosofické fakulty doc. dr. Radoslav Hošek, kandidát filol.